Nedelja, 27.9.2015: z Manjo na

IVANAC NAD NADIŠKIMI DOLINAMI V BENEŠKI SLOVENIJI

n. v. 1167 m

A - PREDSTAVITEV POTI

TJA:

Nova Gorica, Šempeter ─ Čedad/Cividale ─ Tovorjana/Torreano ─ Mažerole/Masarolis ─ hoja po grebenu Ivanca/Mt. Joanaz od 960 m do 1167 m.

NAZAJ:

Čeniebola/Canebola ─ Faedis ─ Čedad/Cividale ─ Špeter Slovenov/San Pietro al Natisone in Ažla/Asida ─ Trčmun/Tarcimonte z grobom Ivana Trinka Zamejskega ─ Mašera s tremi muzejskimi zbirkami, vodi nas Luisa Batistig, predsednica Planinske družine Benečije. ─ Livek ─ Idrsko ─ Nova Gorica.

B - ZVERINICE ─ BENEŠKI FANTJE ─ ZAŠČITNI ZAKON

27. 9. 2015 smo pohodniki Društva Triglav iz Nove Gorice poromali v deželo, ki jo vsi že od malega poznamo iz še danes popularnih pesmi **Beneških fantov**, pa tudi mnogih povedk, ki jih po znanih televizijskih priredbah poenostavljeno imenujemo **zverinice iz Rezije**.

Beneški Slovenci, ki že dolga stoletja od naselitve dalje živijo v tem geografsko razčlenjenem in razgibanem, jezikovno in kulturno raznolikem svetu (upravno sodijo v Videmsko pokrajino), so bili šele **z zaščitnim zakonom št. 38 leta 2001, izenačeni s Slovenci, ki živijo na Tržaškem in Goriškem, in s tem priznani kot ena od enakopravnih jezikovnih manjšin v Italiji. (Zakon je v celoti objavljen na Spletu.)**

S tem so bila izpolnjena večstoletna prizadevanja beneških čedermacev ─ od Antonia Cuffola, ki počiva na pokopališču v Lazah blizu Špetra Slovenov in je bil model Bevkovemu Martinu Čedermacu, Ivana Trinka Zamejskega do Boža Zuanela, ki je v knjigi *Mračna leta Beečije* pogumno razkril politično ozadje številnih dogodkov.

C - SAMO POČASI SE DALEČ PRIDE

Zato da bi spoznali Beneško Slovenijo, ki jo sestavljajo Rezija, Terske doline in pahljače Nadiških dolin pod Matajurjem, bi potrebovali več dni. Morali smo se zadovoljiti z razgledno vožnjo po eni od Nadiških dolin (naselje Tovorjana/Torreano), nekajurno hojo po zelo razglednem grebenu Ivanca, se nato vračali po drugi dolini (Čeniebola/Canebola ─ Faedis), mimo Špetra in skozi Ažlo zapeljali po tretji dolini. Peš smo se napotili po bližnjici od križišča, kjer se odcepi pot v Trčmun, do Trinkovega groba na domačem pokopališču. Po znanem izreku »Povsod je lepo, doma pa najlepše« smo se nato čez Livek spustili v Soško dolino in vrnili v Novo Gorico.

Zato, da spoznaš Beneško Slovenijo, potrebuješ nekaj dni, zato da srečaš njene srčne in prijazne ljudi, pa je dovolj nekaj ur. Vsi, ki smo si najprej pozorno ogledovali muzejske zbirke v Mašeri in se nato poveselili skupaj z gospo Luiso in njenimi sodelavci, smo se takoj počutili kot člani Velike družine.

Zato da se vračaš v Beneško Slovenijo, pa je celo življenje ravno dovolj.

D - POGLED NAPREJ IN NAČRTI

Že 18. 10. 2015 smo bili ponovno skupaj na Burnjaku na Livku, ob prazniku kostanja, ki se ga udeležujemo Slovenci z obeh strani meje. Nedvomno se bomo še velikokrat napotili v to lepo deželico.

Marija Mercina

MADONNA

M. JOANAZ
MONTEFOSCA
VALLE
COLLOREDO di
SOFFUMBERGO

Počitek in malica

Do Trinkovega groba

HIC
MONS. IVAN TRINKO
RESURRECTIONEM EXPECTAT

" O TI ZEMLJA RODNA,
ZEMLJA BEDNA, MALA,
KI TE MILOST BOŽJA,
MENI V LAST JE DALA!"
(TRINKO)
"SCRITTORE ED ACCADEMICO
IL SUO NOME SI SPANDE
OLTRE CHE IN FRIULI
E IN SLAVIA
ANCHE IN REMOTE LANDE."
(ZANETO)

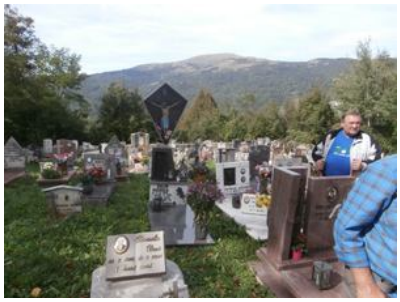

SLOVENIA

TERCIMONTE 1s
eccetto
scuolabus
rifugio Pellizzo

Mašera

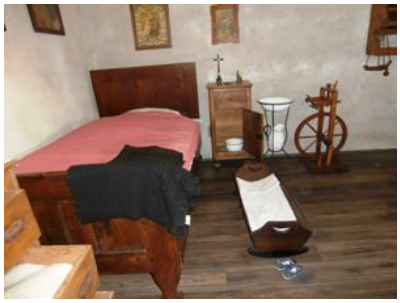

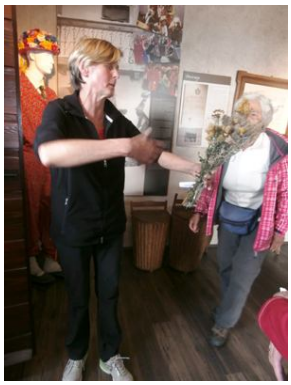

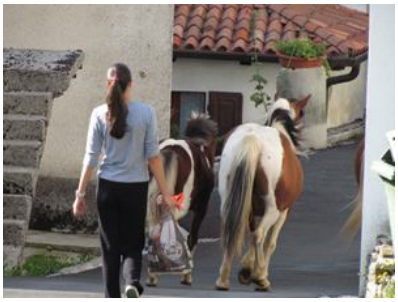

Še zakuska: Bruno nas je razveselil za svoj rojstni dan. Bruno srečno!

Oglejte si še filmčke.